YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (viides jaosto)

22 päivänä kesäkuuta 2000 *

Asiassa C-147/96,

Alankomaiden kuningaskunta, asiamiehinään ulkoasiainministeriön oikeudelliset apulaisneuvonantajat M. A. Fierstra ja J. S. van den Oosterkamp, 67 Bezuidenhoutseweg, Haag,

kantajana,

vastaan

Euroopan yhteisöjen komissio, asiamiehinään oikeudelliset neuvonantajat P. J. Kuijper ja T. van Rijn, prosessiosoite Luxemburgissa c/o oikeudellisen yksikön virkamies C. Gómez de la Cruz, Centre Wagner, Kirchberg,

vastaajana,

jota tukevat

Ranskan tasavalta, asiamiehinään ulkoasiainministeriön oikeudellisen osaston jaostopäällikkö C. de Salins ja saman osaston ulkoasiainsihteeri G. Mignot,

* Oikeudenkäyntikieli: hollanti.

prosessiosoite Luxemburgissa Ranskan suurlähetystö, 8 B boulevard Joseph II,

ja

Euroopan unionin neuvosto, asiamiehinään oikeudellisen yksikön virkamiehet R. Torrent, J. Huber ja G. Houttuin, prosessiosoite Luxemburgissa c/o Euroopan investointipankin lakiasiainosaston ylijohtaja A. Morbilli, 100 boulevard Konrad Adenauer,

väliintulijoina,

jossa kantaja vaatii yhteisöjen tuomioistuinta kumoamaan komission päätöksen, joka sisältyy 26.2.1996 päivättyyn, Alankomaiden Antillien pääministerille tiedoksiannettuun kirjeeseen ja jossa kieltäydytään merkitsemästä Alankomaiden Antilleja raakamaidon, lämpökäsitellyn maidon ja maitopohjaisten tuotteiden tuotantoa ja markkinoille saattamista koskevista terveyssäännöistä 16 päivänä kesäkuuta 1992 annetun neuvoston direktiivin 92/46/ETY (EYVL L 268, s. 1) 23 artiklan 3 kohdan a alakohdan nojalla laadittuun väliaikaiseen luetteloon kolmansista maista,

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN (viides jaosto),

toimien kokoonpanossa: jaoston puheenjohtaja D. A. O. Edward sekä tuomarit L. Sevón (esittelevä tuomari), P. J. G. Kapteyn, P. Jann ja H. Ragnemalm,

julkisasiamies: A. La Pergola,
kirjaaja: apulaiskirjaaja H. von Holstein,

ottaen huomioon suullista käsittelyä varten laaditun kertomuksen,

kuultuaan Alankomaiden hallituksen, asiamiehenään M. A. Fierstra, Ranskan hallituksen, asiamiehenään ulkoasiainministeriön oikeudellisen osaston ulkoasiainsihteeri S. Seam, komission, asiamiehinään P. J. Kuijper ja T. van Rijn, ja neuvoston, asiamiehenään G. Houttuin, 28.10.1999 pidetyssä istunnossa esittämät suulliset huomautukset,

kuultuaan julkisasiamiehen 14.12.1999 pidetyssä istunnossa esittämän ratkaisuehdotuksen,

on antanut seuraavan

tuomion

1 Alankomaiden kuningaskunta on yhteisöjen tuomioistuimeen 3.5.1996 jättämällään kanteella vaatinut EY:n perustamissopimuksen 173 artiklan ensimmäisen kohdan (josta on muutettuna tullut EY 230 artiklan ensimmäisen kohta) nojalla yhteisöjen tuomioistuinta kumoamaan komission päätöksen, joka sisältyy 26.2.1996 päivättyyn, Alankomaiden Antillien pääministerille tiedoksiannettuun kirjeeseen (jäljempänä riidanalainen kirje) ja jossa kieltäydytään merkitsemästä Alankomaiden Antilleja raakamaidon, lämpökäsitellyn maidon ja maitopohjaisten tuotteiden tuotantoa ja markkinoille saattamista koskevista terveyssäännöistä 16 päivänä kesäkuuta 1992 annetun neuvoston direktiivin 92/46/ETY (EYVL L 268, s. 1) 23 artiklan 3 kohdan a alakohdan nojalla laadittuun väliaikaiseen luetteloon kolmansista maista.

Asiassa sovellettava lainsäädäntö

2 Direktiivin 92/46/ETY II luvussa on esitetty maitopohjaisten tuotteiden tai lämpökäsitellyn kulutukseen tarkoitetun maidon valmistuksessa käytettäviä yhteisön tuotteita koskevia määräyksiä. Kyseisen direktiivin 3 artiklan 1 kohdassa asetetaan edellytykset, jotka kyseisten tuotteiden valmistukseen tarkoitetun raakamaidon on täytettävä. Kyseisen säännöksen 1 kohdan a alakohdassa säädetään muun muassa, että jäsenvaltioiden on varmistettava, ettei raakamaitoa käytetä maitopohjaisten tuotteiden tai lämpökäsitellyn kulutukseen tarkoitetun maidon valmistukseen, ellei se täytä vaatimusta siitä, että se on peräisin eläimistä ja tiloilta, jotka toimivaltaiset viranomaiset tarkastavat säännöllisesti.

3 Direktiivin 92/46/ETY III luvussa on säännöksiä, joilla taataan se, että tuotaessa tällaisia tuotteita kolmansista maista niiden saattamiseksi yhteisön markkinoille täytetään samat terveyttä koskevat vaatimukset.

4 Direktiivin 92/46/ETY 22 artiklassa, joka sisältyy kyseisen direktiivin III lukuun, säädetään tältä osin, että "edellytysten, joita sovelletaan tässä direktiivissä tarkoitettujen raakamaidon, lämpökäsitellyn maidon ja maitopohjaisten tuotteiden tuontiin kolmansista maista, on vastattava vähintään yhteisön tuotantoa koskevia edellytyksiä, joista säädetään II luvussa".

5 Direktiivin 92/46/ETY 23 artiklassa säädetään 22 artiklassa tarkoitettujen kolmansista maista peräisin olevien maitotuotteiden tuonnista seuraavaa:

"1. Edellä 22 artiklan yhdenmukaiseksi soveltamiseksi sovelletaan seuraavien kohtien säännöksiä.

2. Yhteisöön voidaan tuoda ainoastaan seuraavanlaista maitoa tai seuraavanlaisia maitopohjaisia tuotteita:

a) niiden on oltava peräisin 3 kohdan a alakohdan mukaisesti laadittavassa luettelossa mainitusta kolmannesta maasta,

— —

3. Jäljempänä 31 artiklassa säädettyä menettelyä noudattaen on laadittava:

a) väliaikainen luettelo kolmansista maista tai kolmansien maiden osista, jotka voivat antaa jäsenvaltioille ja komissiolle II luvussa säädettyjä takuita vastaavat takuut, sekä luettelo laitoksista, joille ne voivat antaa tällaiset takuut.

Tämä väliaikainen luettelo kootaan toimivaltaisten viranomaisten hyväksymien ja tarkastamien laitosten luetteloiden perusteella, kun komissio on ensin tarkastanut, että nämä laitokset täyttävät tämän direktiivin mukaiset periaatteet ja yleiset säännöt,

b) mainitun luettelon päivitykset 4 kohdassa säädettyjen tarkastusten mukaisesti,

— —

4. Komission ja jäsenvaltioiden asiantuntijoiden on suoritettava tarkastuksia paikan päällä sen toteamiseksi, voidaanko takuita, jotka kolmas maa antaa tuotantoa ja markkinoille saattamista koskevien edellytysten osalta, pitää yhteisössä sovellettavia takuita vastaavina.

— — "

6 Direktiivin 92/46/ETY 31 artiklassa säädetyn menettelyn mukaan asia on saatettava 15.10.1968 tehdyllä komission päätöksellä 68/361/ETY (EYVL L 255, s. 23) perustetun pysyvän eläinlääkintäkomitean (jäljempänä eläinlääkintäkomitea) käsiteltäväksi. Tämän artiklan 2 ja 3 kohta kuuluvat seuraavasti:

"2. Komission edustaja tekee [eläinlääkintä]komitealle ehdotuksen tarvittavista toimenpiteistä — — . [Eläinlääkintä]komitea antaa lausuntonsa ehdotuksesta määräajassa, jonka puheenjohtaja voi asettaa asian kiireellisyyden mukaan. Lausunto annetaan perustamissopimuksen 148 artiklan 2 kohdassa niiden päätösten edellytykseksi määrätyllä enemmistöllä, jotka neuvosto tekee komission ehdotuksesta. — —

3. a) Komissio päättää suunnitelluista toimenpiteistä ja panee ne välittömästi täytäntöön, jos ne ovat [eläinlääkintä]komitean lausunnon mukaiset.

b) Jos suunnitellut toimenpiteet eivät ole [eläinlääkintä]komitean lausunnon mukaisia tai lausuntoa ei ole annettu, komissio tekee viipymättä neuvostolle ehdotuksen tarvittavista toimenpiteistä. Neuvosto ratkaisee asian määräenemmistöllä.

— — "

7 Direktiivin 92/46/ETY 23 artiklan 3 kohdan a alakohdassa tarkoitettu väliaikainen luettelo vahvistettiin väliaikaisesta luettelosta kolmansista maista, joista jäsenvaltiot sallivat raakamaidon, lämpökäsitellyn maidon ja maitopohjaisten tuotteiden tuonnin 31 päivänä tammikuuta 1994 tehdyllä komission päätöksellä 94/70/EY (EYVL L 36, s. 5). Kyseinen päätös kumottiin ja korvattiin 27.7.1995 tehdyllä komission päätöksellä 95/340/EY (EYVL L 200, s. 38). On selvää, ettei Alankomaiden Antilleja, jolla on erityiset suhteet Alankomaiden kanssa ja joka kuuluu merentakaisiin maihin ja alueisiin (jäljempänä MMA), ole merkitty näissä päätöksissä vahvistettuihin luetteloihin.

8 MMA:ihin sovellettavasta järjestelmästä määrätään EY:n perustamissopimuksen neljännessä osassa, jonka otsikkona on "Merentakaisten maiden ja alueiden assosiointi" ja johon sisältyvät erityisesti 131 artikla (josta on muutettuna tullut EY 182 artikla), 132 artikla (josta on tullut EY 183 artikla), 133 artikla (josta on muutettuna tullut EY 184 artikla), 134 ja 135 artikla (joista on tullut EY 185 ja EY 186 artikla) sekä 136 artikla (josta on muutettuna tullut EY 187 artikla).

9 Neuvosto teki perustamissopimuksen 136 artiklan toisen kohdan perusteella useita päätöksiä, jotka koskivat MMA:iden assosiointia Euroopan talousyhteisöön. Merentakaisten maiden ja alueiden assosioinnista Euroopan talousyhteisöön 25 päivänä heinäkuuta 1991 tehty neuvoston päätös 91/482/ETY (EYVL L 263, s. 1; jäljempänä MMA-päätös) oli voimassa 10 vuotta 1.3.1990 alkaen.

10 MMA-päätöksen kolmannessa osan, jonka otsikkona on "MMA—ETY-yhteistyön välineet", I osasto koskee kaupallista yhteistyötä, ja yleisestä kauppajärjestelmästä määrätään kyseisen osaston 1 luvussa ja erityisesti sen 101—103 artiklassa.

11 Erityisesti 102 artiklassa määrätään, että yhteisö ei sovella määrällisiä rajoituksia eikä toteuta vaikutukseltaan vastaavia toimenpiteitä MMA:ista peräisin olevien tuotteiden tuontiin.

12 Lisäksi 103 artiklassa määrätään seuraavaa:

"1. Mitä 102 artiklassa määrätään, ei estä tuontia, vientiä tai kauttakuljetusta koskevia kieltoja tai rajoituksia, jotka ovat perusteltuja julkisen moraalin, yleisen järjestyksen tai turvallisuuden kannalta, ihmisten, eläinten tai kasvien terveyden ja elämän suojelemiseksi — — .

2. Nämä kiellot tai rajoitukset eivät saa missään tapauksessa olla keino mielivaltaiseen syrjimiseen tai yleensä kaupan peiteltyyn rajoittamiseen.

— — "

Kanne

13 Alankomaiden hallitus väittää kannekirjelmässään, että niin kauan kuin Alankomaiden Antilleja ei ole mainittu direktiivin 92/46/ETY 23 artiklan 3 kohdan a alakohdassa tarkoitetussa väliaikaisessa luettelossa kolmansista maista, sieltä peräisin olevia maitotuotteita ei voida tuoda yhteisöön. Se lisää, että se on tästä syystä aloittanut epäviralliset keskustelut komission kanssa ja pyytänyt MMA-päätöksen 234 artiklan toisessa kohdassa tarkoitettujen yhteistyökumppanuusneuvottelujen pitämistä. Tämä yhteistyökumppanuus merkitsee lähinnä komission, sen jäsenvaltion, jolle merentakainen maa kuuluu, ja viimeksi mainitun maan paikallisviranomaisten välistä yhteistyötä. Alankomaiden hallituksen mukaan kyseisissä 27.4.1995 pidetyissä neuvotteluissa Alankomaiden

Antillit pyysi komissiota lähettämään eläinlääkintäalan tarkastusryhmän, jonka tarkoituksena olisi arvioida kyseisen merentakaisen maan hygieniaolosuhteita.

14 Alankomaiden Antillien hallitus kehotti 7.7.1995 päivätyllä kirjeellään komissiota merkitsemään Alankomaiden Antillit kyseiseen väliaikaiseen luetteloon.

15 Alankomaiden Antillien pyytämä tarkastus suoritettiin marraskuun lopulla 1995 Alankomaiden Antillien ja komission käymän kirjeenvaihdon jälkeen. Tarkastuksesta laadittiin selonteko (jäljempänä selonteko), joka toimitettiin huomautuksia varten kyseiselle hallitukselle komission 29.1.1996 päivätyllä kirjeellä.

16 Alankomaiden Antillien hallitus teki tästä selonteosta saamansa tiedonannon jälkeen 7.2.1996 yleisesti sovellettavan ministeriön päätöksen (ministeriële beschikking, PB, 1996, nro 34; jäljempänä ministeriön päätös) Landsverordning In- en Uitvoerin (PB, 1968, nro 42) 6 §:n nojalla. Kuten Alankomaiden hallitus toteaa, tämä päätös annettiin samana päivänä tiedoksi komissiolle Alankomaiden Antillien pääministerin allekirjoittamalla kirjeellä. Alankomaiden hallitus toteaa lisäksi, että kyseisessä ministeriön päätöksessä kielletään viemästä Alankomaiden Antillien maitotuotteita yhteisön tullialueelle ilman terveysministeriön lupaa. Kyseisen päätöksen mukaan lupa myönnetään ainoastaan, jos tuotanto vastaa yhteisön tuotannolle direktiivin 92/46/ETY II luvussa asetettuja vaatimuksia ja toteutetaan siinä esitettyjä tiloja vastaavilla tiloilla. Lupa myönnetään lisäksi vain sellaisille tuotteille, jotka on tuotettu yhteisöstä tai direktiivin 92/46/ETY 23 artiklan 3 kohdan a alakohdassa tarkoitetun luettelon mukaisesta kolmannesta maasta peräisin olevista raaka-aineista. Lupahakemukseen on lisäksi liitettävä Alankomaiden Antillien terveysviranomaisten antama terveystodistus. Kyseinen ministeriön päätös tuli voimaan välittömästi.

17 Eläinlääkintäkomitea käsitteli selontekoa 13. ja 14.2.1996 pitämässään kokouksessa, jossa komission edustaja viittasi suullisesti ministeriön päätökseen. On kuitenkin selvää, että eläinlääkintäkomitea ei antanut kyseisessä kokouksessa lausuntoa Alankomaiden Antillien pyynnöstä tulla merkityksi direktiivin 92/46/ETY 23 artiklan 3 kohdan a alakohdassa tarkoitettuun väliaikaiseen luetteloon kolmansista maista.

18 Vastauksena ministeriön päätöksestä saamaansa tiedonantoon komissio osoitti Alankomaiden Antillien pääministerille riidanalaisen kirjeen, jonka oli allekirjoittanut maatalousasioista vastaava pääjohtaja ja joka kuului seuraavasti:

"Aihe: Selonteko Alankomaiden Antilleilla suoritetusta eläinlääkintäalan tarkastuksesta, joka koskee sitä, hyväksytäänkö maitopohjaisten tuotteiden tuonti yhteisöön

— —

Kiitän Teitä 7.2.1996 päivätystä kirjeestänne, joka koskee yllä mainittua kysymystä.

Haluaisin esittää — — kirjeenne johdosta seuraavat huomautukset:

Olette pyytänyt poistamaan selonteosta eläinten terveyttä ja kansanterveyttä koskevat toteamukset. Korostaisin tältä osin seuraavaa kolmea seikkaa:

— —

Tästä syystä selonteosta ei ole syytä poistaa näitä toteamuksia. Koska sain kirjeenne liian myöhään, selonteko on esitetty kokonaisuudessaan jäsenvaltioille — — pysyvän eläinlääkintäkomitean 14.2.1996 pidetyssä kokouksessa.

— — Kirjeessänne todettiin, että sen liitteenä olisi jäljennös ministeriön päätöksestä [jossa vahvistettiin maitotuotteisiin sovellettavat terveyttä koskevat vaatimukset]. Valitettavasti sitä ei kuitenkaan minulle tuntemattomasta syystä ole liitetty kirjeeseen. Pyytäisin Teitä ystävällisesti lähettämään komissiolle kappaleen kyseisestä päätöksestä.

Asiassa on kuitenkin katsottu tarpeelliseksi esittää yksityiskohtaisesti ne toimenpiteet, jotka voitaisiin toteuttaa, jotta varmistettaisiin edellä mainitun ministeriön päätöksen soveltaminen ja vältettäisiin se, ettei hyväksytyissä laitoksissa käytetä tuotteita, jotka eivät täytä eurooppalaisia vaatimuksia — — .

— —

Näin ollen tässä vaiheessa ei ole tarkoituksenmukaista päättää Alankomaiden Antillien sisällyttämisestä direktiivissä tarkoitettuun luetteloon, elleivät viranomaiset pysty antamaan asianmukaisia lisätakeita.

— —

Odotan mielenkiinnolla vastaustanne.

— — "

19 Alankomaiden hallituksen nostama kanne kohdistuu tähän kirjeeseen, jota se pitää komission päätöksenä siltä osin kuin siinä kieltäydytään merkitsemästä Alankomaiden Antilleja direktiivin 92/46/ETY 23 artiklan 3 kohdan a alakohdassa tarkoitettuun luetteloon.

20 Alankomaiden hallitus vetoaa kanteensa tueksi seitsemään kumoamisperusteeseen, jotka koskevat direktiivin 92/46/ETY 3 artiklan 1 kohdan a alakohdan ja 31 artiklan rikkomista sekä toissijaisesti EY:n perustamissopimuksen 190 artiklan (josta on tullut EY 253 artikla) rikkomista, kontradiktorisen menettelyn periaatteen ja yhteisön toimien huolellista valmistelua koskevan periaatteen loukkaamista, Maailman kauppajärjestön perustamisesta tehdyn sopimuksen liitteenä 1 A olevan terveys- ja kasvinsuojelutoimista tehdyn sopimuksen 2 artiklan 2 kohdan rikkomista, suhteellisuusperiaatteen loukkaamista sekä MMA-päätöksen 103 artiklan rikkomista.

21 Ranskan hallitus ja neuvosto, jotka pyysivät saada osallistua oikeudenkäyntiin tukeakseen komission vaatimuksia, hyväksyttiin väliintulijoiksi yhteisöjen tuomioistuimen presidentin 14. ja 19.11.1996 antamilla määräyksillä.

Tutkittavaksi ottaminen

22 Komissio esitti 5.7.1996 yhteisöjen tuomioistuimen kirjaamoon toimittamallaan erillisellä asiakirjalla työjärjestyksen 91 artiklan 1 kohdan mukaisesti oikeudenkäyntiväitteen sillä perusteella, että riidanalaista kirjettä ei voida mitenkään pitää komission lopullisena kannanottona vaan valmistelevana toimena, joka on välivaihe lopullisen päätöksen tekemiseen johtavassa menettelyssä, eikä sillä ole yhteisöjen tuomioistuimen vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan oikeusvaikutuksia eikä siitä näin ollen voida nostaa kannetta perustamissopimuksen 173 artiklan nojalla.

23 Alankomaiden hallitus väittää sitä vastoin, että riidanalainen kirje on päätös, jolla on oikeusvaikutuksia, ja siten kannekelpoinen toimi, joka vaikuttaa kielteisesti Alankomaiden Antillien etuihin, koska sillä hylätään sen pyyntö tulla merkityksi direktiivin 92/46/ETY 23 artiklan 3 kohdan a alakohdassa tarkoitettuun luetteloon ja koska sillä estetään maitotuotteiden vienti yhteisön jäsenvaltioihin, vaikka selonteosta ilmenee, että näitä tuotteita käsitellään Alankomaiden Antilleilla kyseisessä direktiivissä asetettujen terveyttä koskevien vaatimusten mukaisesti.

24 Ranskan hallitus ja neuvosto, jotka ovat asiassa väliintulijoina, eivät ole ottaneet kantaa kanteen tutkittavaksi ottamiseen.

25 Arvioitaessa komission esittämän prosessiväitteen perusteltavuutta on aluksi on todettava, että vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan perustamissopimuksen 173 artiklassa tarkoitettuja, kumoamiskanteen kohteeksi kelpaavia toimia tai päätöksiä ovat ainoastaan sellaiset toimenpiteet, joilla on sitovia oikeusvaikutuksia, jotka voivat vaikuttaa kantajien etuihin (ks. mm. asiat C-66/91 ja C-66/91 R, Emerald Meats v. komissio, määräys 8.3.1991, Kok. 1991, s. I-1143, 26 kohta; asia C-50/90, Sunzest v. komissio, määräys 13.6.1991, Kok. 1991,

s. I-2917, 12 kohta ja asia C-308/95, Alankomaat v. komissio, tuomio 5.10.1999, Kok. 1999, s. I-6513, 26 kohta).

26 On sitä paitsi selvää, että silloin kun on kyse toimista, jotka tehdään monivaiheisessa menettelyssä eli esimerkiksi sisäisessä menettelyssä, kannekelpoisia toimia ovat tämän saman oikeuskäytännön perusteella pääsääntöisesti ainoastaan sellaiset toimenpiteet, joissa lopullisesti vahvistetaan komission tai neuvoston kanta kyseisen menettelyn päätteeksi; sen sijaan menettelyn kuluessa tehdyt toimenpiteet, joilla valmistellaan lopullista päätöstä, eivät ole kannekelpoisia (ks. asia 60/81, IBM v. komissio, tuomio 11.11.1981, Kok. 1981, s. 2639, 10 kohta). Kyseisen oikeuskäytännön mukaan kumoamiskannetta ei voida nostaa toimesta, jolla ei voi olla eikä myöskään pyritä aikaansaamaan oikeusvaikutuksia (ks. mm. asia 133/79, Sucrimex ja Westzucker v. komissio, tuomio 27.3.1980, Kok. 1980, s. 1299; asia 151/88, Italia v. komissio, määräys 17.5.1989, Kok. 1989, s. 1255, 22 kohta ja em. asia Alankomaat v. komissio, tuomion 27 kohta).

27 Jotta voitaisiin määritellä, onko kanteen kohteena olevalla toimella oikeusvaikutuksia, tarkastelun kohteeksi on otettava tämän toimen asiasisältö (ks. em. asia IBM v. komissio, tuomion 9 kohta).

28 Nyt esillä olevassa asiassa riidanalaisen kirjeen ensimmäisestä osasta ilmenee ensinnäkin, että komissio vastaa siinä Alankomaiden Antillien pyyntöön tiettyjen selonteossa esitettyjen toteamusten poistamisesta. Riidanalaisen kirjeen laatija katsoo kyseistä pyyntöä kommentoituaan, ettei kiistettyjä seikkoja ole syytä poistaa selonteosta, ja ilmoittaa Alankomaiden Antillien hallitukselle, että koska sen kirje oli saapunut vasta 7.2.1996, selonteko oli esitetty eläinlääkintäkomitealle sen 13. ja 14.2.1996 pidetyssä kokouksessa.

29 On todettava, ettei riidanalaisen kirjeen tämä osa ole oikeudenkäynnin kohteena, vaan tässä oikeudenkäynnissä on kysymys ainoastaan siitä, että komissio on

kieltäytynyt merkitsemästä Alankomaiden Antilleja direktiivin 92/46/ETY 23 artiklan 3 kohdan a alakohdassa tarkoitettuun väliaikaiseen luetteloon kolmansista maista.

30 Tämän jälkeen on huomattava, että komissio väittää riidanalaisessa kirjeessä — eikä Alankomaiden hallitus ole sitä tältä osin kiistänyt —, että Alankomaiden Antillien hallituksen 7.2.1996 komissiolle osoittamaan kirjeeseen ei ollut liitetty ministeriön päätöstä, jossa Alankomaiden hallituksen mukaan edellytettiin kiellon uhalla, että maidon viennille yhteisöön haetaan terveysministeriön lupa. Kuten komissio toteaa, sillä ei ollut mahdollisuutta arvioida kyseisen ministeriön päätöksen sisältöä riidanalaisen kirjeen lähettämispäivänä.

31 Tätä johtopäätöstä tukee kolme muuta riidanalaisesta kirjeestä ilmenevää seikkaa: ensinnäkin se, että kirje sisältää pyynnön sekä ministeriön päätöksen jäljennöksen että päätöksen täytäntöönpanotoimia koskevien tietojen lähettämisestä; toiseksi komission esittämät varaukset, kun se toteaa kyseisessä kirjeessä, että "tässä vaiheessa ei ole tarkoituksenmukaista päättää Alankomaiden Antillien sisällyttämisestä luetteloon, elleivät viranomaiset pysty antamaan asianmukaisia lisätakeita"; lisäksi kyseisen kirjeen lopussa oleva muotoilu osoittaa selvästi, että kirjeen allekirjoittaja odotti siihen vastausta. Näiden seikkojen perusteella komissio toteaa, ettei sillä ollut riidanalaisen kirjeen lähettämispäivänä myöskään tarvittavia tietoja, jotta se olisi voinut tehdä asiasta täysin tietoisena päätöksen siitä, merkitäänkö Alankomaiden Antillit direktiivin 92/46/ETY 23 artiklan 3 kohdan a alakohdassa tarkoitettuun luetteloon.

32 Tältä osin on lisättävä, kuten Alankomaiden hallitus myöntää sekä prosessiväitettä koskevissa huomautuksissaan että vastauksessaan yhteisöjen tuomioistuimen esittämään kirjalliseen kysymykseen, että Alankomaiden Antillien hallitus on ilmoittanut komissiolle, millä tavoin ministeriön päätös oli pantu täytäntöön, ainoastaan 20.5.1996 päivätyllä kirjeellä eli kanteen kohteena olevaa riidanalaista kirjettä myöhempänä ajankohtana.

33 Alankomaiden hallitus väittää niin ikään, että se, että eläinlääkintäkomitea oli 13. ja 14.2.1996 pitämässään kokouksessa käsitellyt selontekoa, merkitsee sitä, että komissio katsoi voivansa muodostaa lopullisen kannan ja tehdä sen perusteella päätöksen. Alankomaiden hallituksen mukaan direktiivistä 92/46/ETY ilmenee, että eläinlääkintäkomiteaa voidaan kuulla ainoastaan, jos komissio on ottanut kantaa kyseiselle komitealle esitettyyn kysymykseen.

34 Tältä osin riittää, kun todetaan, että selonteko on ainoastaan tuotu esille kyseisessä eläinlääkintäkomitean kokouksessa päätöksentekoa edeltäneessä vaiheessa. On selvää, että tämä selonteko esitettiin eläinlääkintäkomitealle ilman, että komission edustaja olisi tehnyt sille direktiivin 92/46/ETY 31 artiklan 2 kohdan mukaisesti ehdotuksen tarvittavista toimenpiteistä ja että tämä komitea olisi antanut saman säännöksen mukaisesti lausunnon määräenemmistöllä. Näin ollen se, ettei päivänä, jona selonteko esitettiin kyseiselle komitealle, ollut ehdotusta toteutettavista toimenpiteistä eikä myöskään eläinlääkintäkomitean lausuntoa, osoittaa, ettei komissio ollut vielä ottanut lopullista kantaa.

35 Näin ollen on todettava, että riidanalainen kirje on ainoastaan valmisteleva toimenpide, eikä sillä siten voi olla eikä sillä myöskään pyritä aikaansaamaan oikeusvaikutuksia. Se ei voi siten olla lopullinen päätös, josta voitaisiin nostaa kumoamiskanne, koska tällainen päätös voidaan tehdä vasta eläinlääkintäkomitean antaman lausunnon jälkeen.

36 Koska riidanalaisella kirjeellä ei ole Alankomaiden Antillien merkitsemistä direktiivin 92/46/ETY 23 artiklan 3 kohdan a alakohdan nojalla laadittuun väliaikaiseen luetteloon kolmansista maista koskevia sitovia oikeusvaikutuksia, se ei voi olla tämän tuomion 25 ja 26 kohdassa mainitussa oikeuskäytännössä tarkoitettu kannekelpoinen oikeustoimi.

37 Tästä seuraa, että kanne on jätettävä tutkimatta.

Oikeudenkäyntikulut

38 Yhteisöjen tuomioistuimen työjärjestyksen 69 artiklan 2 kohdan mukaan asianosainen, joka häviää asian, velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut, jos vastapuoli on sitä vaatinut. Koska komissio on vaatinut oikeudenkäyntikulujen korvaamista ja Alankomaiden kuningaskunta on hävinnyt asian, viimeksi mainittu on velvoitettava korvaamaan oikeudenkäyntikulut. Kyseisen työjärjestyksen 69 artiklan 4 kohdan ensimmäisen alakohdan mukaan jäsenvaltiot ja toimielimet, jotka ovat asiassa väliintulijoina, vastaavat omista oikeudenkäyntikuluistaan.

Näillä perusteilla

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN (viides jaosto)

on antanut seuraavan tuomiolauselman:

1) Kanne jätetään tutkimatta.

2) Alankomaiden kuningaskunta velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

3) Ranskan tasavalta ja Euroopan unionin neuvosto vastaavat omista oikeudenkäyntikuluistaan.

Edward Sevón Kapteyn

Jann Ragnemalm

Julistettiin Luxemburgissa 22 päivänä kesäkuuta 2000.

R. Grass

kirjaaja

D. A. O. Edward

viidennen jaoston puheenjohtaja